

Revisionsberättelse för samhällsbyggnadsnämnden år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits av samhällsbyggnadsnämnden. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och reglemente för revisorerna i Gävle kommun. Under året har det genomförts grundläggande granskning. Granskningen visar att det är svårt att bedöma nämndens måluppfyllelse eftersom ett av nämndens mål helt saknar indikatorer. Aktiviteter för samtliga mål behöver konkretiseras.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsbyggnadsnämnden.

Vi åberopar bifogad rapport.

Gävle kommun 2024-04-25

Eva-Karin Hamilton Yvonne Bäckius Rosalie Carlén

Charlotta Lagnander Kenneth Levin Ann Katrine Myles

Arne Övrelid

KOMMUNREVISIONEN

Gävle kommun, 801 84 GÄVLE, Besöksadress Rådhusorget 1

Tfn 026-17 80 00 (vx)

kommunrevisionen@gavle.se

Bilaga:
Grundläggande granskning 2023

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Eva-Karin Hamilton

Datum: 2024-05-07 02:10

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: Yvonne Bäckius

Datum: 2024-05-10 10:56

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: ROSALIE CARLÉN

Datum: 2024-05-06 09:40

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: CHARLOTTA LAGNANDER

Datum: 2024-05-07 07:50

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: Kenneth Levin

Datum: 2024-05-06 16:56

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: Ann Katrine Myles

Datum: 2024-05-10 09:43

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

Namn: ARNE ÖVRELID

Datum: 2024-05-07 11:34

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

14A48CC0BCC102F306DB414170AEA76B13A08818A0F94BC669CEA5FA2752F4B0

REVISIONSKONTORET

Samhällsbyggnadsnämnden

Grundläggande granskning 2023

Grundläggande granskning 2023

Samhällsbyggnadsnämnden

Nina Wennberg, certifierad kommunal revisor
Andreas Halvarsson, revisionschef kvalitetssäkrare

Gävle kommun 2024-04-10

Dnr.23REK14

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	3
Rekommendationer och uppföljning av tidigare granskningar	4
Grundläggande granskning av samhällsbyggnadsnämnden	6
Bakgrund	6
Avgränsning	6
Metod	6
Revisionskriterier	6
Bedömningsskala	7
Allmänt om nämnden	7
Målstyrning och måluppfyllelse	8
Nämndens planering	8
Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår	9
Ekonomistyrning	14
Nämndens budget och resultat	14
Intern kontroll och riskanalys	15
Nämndens riskhantering och riskanalys	15
Nämndens internkontrollplan	16

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som utförts gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningarna baseras på resultatet av revisionen inom de områden vi granskat.

Verksamhetens målstyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens målstyrning som inte helt ändamålsenlig. Bedömningen baseras på att nämnden helt saknar indikatorer och konkreta, mätbara aktiviteter kopplade till ett av sina mål för uppföljning, vilket gör det svårt för yrkesrevisorerna att bedöma måluppfyllelsen.

Nämndens övriga fyra mål har konkreta, mätbara och realistiska indikatorer som tydligt kopplar till det mål de är avsedda att mäta måluppfyllelsen av.

För nämndens samtliga mål saknar aktiviteterna en konkretisering i planen som gör aktiviteterna mätbara så att de på så sätt kan mäta måluppfyllelsen.

Ekonomistyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens ekonomistyrning som tillfredsställande. Bedömningen baseras på nämndens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi för 2023.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta. Nämndens resultat håller sig inte inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Årets resultat är ett underskott om -51,4 mnkr. Den största negativa avvikelsen inom nämndens verksamheter är vinterväghållningen med 49,6 mnkr.

Nämndens största utmaning för att nå en ekonomi i balans är just kostnader för vinterväghållning då den varierar mellan åren och är därmed svårprognostiserad. Tittar vi hur nämndens resultat skulle se ut exklusive vinterväghållningens negativa avvikelse, skulle nämnden generera ett negativt resultat om -1,8 mnkr, vilket skulle utgöra endast 0,5 % av nämndens ekonomiska ram på 363,1 mnkr. Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, anses förklaringen till avvikelse mot budget vara rimlig.

Nämndens kommunbidrag ökades på under året med 8,5 mnkr.

Intern kontroll

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen baseras på att nämnden bedöms varit fullt delaktig i arbetet med riskanalys 2023. Internkontrollplanen innehåller fullständiga beskrivningar med undantag för kontrollmomentansvariga. Nämnden behöver se till att kommande internkontrollplan anger vem/vilka som är ansvarig(a) för att genomföra kontrollmomenten. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen har skett med utgångspunkt från antagen plan och därmed i enlighet med Gävle kommuns internkontrollreglemente 7§.

Rekommendationer och uppföljning av tidigare granskningar

I tidigare granskningar har rekommendationer framförts till nämnden. I årets grundläggande granskning har vi gjort en uppföljning av vidtagna åtgärder. Vi noterar att nämnden inte vidtagit samtliga åtgärder vi rekommenderat.

Målstyrning och måluppfyllelse

Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att definiera och konkretisera aktiviteter i verksamhetsplanen så att de blir uppföljningsbara under året.

Uppföljning 2023

Nämnden har **inte** följt yrkesrevisorernas rekommendation.

Ekonomistyrning

Rekommendation ny

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att ursprunglig budget i nämndens verksamhetsplan inte ändras i nämndens rapporter under året. Detta för att jämförelsen mot slutligt utfall skall bli rättvisande.

Intern kontroll

1.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att fatta beslut om riskanalys då ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden.

Uppföljning 2023

Nämnden har följt yrkesrevisorernas rekommendation. Nämndens riskanalys är integrerad i internkontrollplanen som är antagen av nämnden.

2.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen sker med utgångspunkt från antagen plan och därmed i enlighet med Gävle kommuns internkontrollreglemente 7§.

Uppföljning 2023

Nämnden har följt yrkesrevisorernas rekommendation.

Grundläggande granskning av samhällsbyggnadsnämnden

Bakgrund

Den grundläggande granskningen är en del av den granskning som genomförs och syftar till att ge de förtroendevalda revisorerna en grund för beslutet att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för nämnden i rapporteringen till kommunfullmäktige. Den ska också ge ett underlag till om kritik eller anmärkning ska framföras till nämnden.

I denna rapport tar den yrkesrevisor som är sakkunnigt biträde ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Den grundläggande granskningen i rapporten är ett av underlagen för revisorernas bedömning om de ska tillstyrka att nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Avgränsning

Granskning av om räkenskaperna är rättvisande beskrivs i granskningsrapporterna för Gävle kommuns delårsrapport och årsredovisning. Eventuella fördjupade granskningar rapporteras i separata revisionsrapporter.

Metod

Metoder som använts i granskningsarbetet har varit följande:

- Dokumentanalys (till exempel sammanträdeshandlingar, verksamhetsplan, verksamhetsrapporter)
- Intervjuer/mailkontakter
- Dialogmöte där de förtroendevalda revisorerna samt sakkunniga biträden deltar

Kommunrevisionen planerar årligen in ett dialogmöte med nämnden som ett led i den grundläggande granskningen. Inför dialogmötet ombeds nämnden att inkomma med skriftliga svar på frågor från kommunrevisionen som behövs för den grundläggande granskningen. Frågorna diskuteras sedan med nämnden under dialogmötet.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs av yrkesrevisorn. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun 3 § p.1,2,4,5 och 6
- Nämndens reglemente
- Reglemente för intern kontroll 2 §, 5 § och 6–8 §§
- Kommunplan med årsbudget 2023

Bedömnings skala

Nedan anges den bedömnings skala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (ändamålsenlig, tillfredsställande och tillräcklig) är hämtade ur kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till.

Bedömningsbegrepp	Förklaring
Ändamålsenlig målstyrning Tillfredsställande ekonomistyrning Tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.
Inte helt ändamålsenlig målstyrning Inte helt tillfredsställande ekonomistyrning Inte helt tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.
Inte ändamålsenlig målstyrning Inte tillfredsställande ekonomistyrning Inte tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas. <i>Bristerna kan aktualisera frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet</i>

Allmänt om nämnden

Kort om nämndens ansvar

Utöver det som föreskrivs i "Huvudreglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun", kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i nämndens reglemente. Nämndens ansvar och uppgifter är enligt reglementet (senast reviderat 2021-09-27) att ha det politiska ansvaret för verksamheter inom samhällsbyggnad. Sådana verksamheter kan till exempel vara:

- översikts- och detaljplanering
- bygglov
- fastigheter och bostadsförsörjning
- tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- allmänna platser, så som parker och torg
- vägar och trafiksäkerhet
- kart- och mätfrågor
- utveckling och förvaltande av geografiska informationssystem

Lagstiftning

Kommunallag (2017:725)

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Nämndens verksamhet regleras av följande speciallagstiftning:

Lag (2006:545) om skyddsrum
 Plan- och bygglagen (2010:900)
 Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
 Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
 Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.
 Lag (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
 Lag (1997:736) om färdtjänst
 Lag (1997:735) om riksfärdtjänst
 Lag (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m.
 Lag (1945:119) om stängselskyldighet för järnväg m.m.
 Ordningsslag (1993:1617)
 Förordning (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem
 Livsmedelslag (2006:804)
 Tobakslag (1993:581)
 Strålskyddslag (1988:220)
 Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer
 Skollag (2010:800)
 Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

Målstyrning och måluppfyllelse

Nämndens planering

Nämndens verksamhetsplan antogs i nämnden 2023-03-22. I verksamhetsplanen beskrivs budget, mål och indikatorer. Planen tar även upp att nämnden har aktiviteter kopplat till de strategiska programmen.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden förhåller sig till samtliga av fullmäktiges fem övergripande mål. Vi noterar att nämnderna i sektor Livsmiljö Gävle valt att enbart ha de kommungemensamma målen och inte bryta ner till egna nämndmål som sedan är kopplade till de kommungemensamma målen. Detta är inget krav på nämnden men det skulle förtydliga vad det är nämnden ska göra i sina verksamheter för att bidra till de kommungemensamma målen.

Nämnden har samma mål som föregående år. Fyra mål mäts genom indikatorer medan målet; Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor mäts utifrån politiska uppdrag. I stort används samma indikatorer jämfört med föregående år. Indikatorn: Antal sålda hektar byggklar mark, för näringslivets behov är ersatt med indikatorn: Antal kvadratmeter verksamhetsmark i antagna detaljplaner, och en indikator är borttagen: Trygghet enligt Nöjd-Region-Index, SCB*.

Nämnden har i sin verksamhetsplan inte definierat vilka aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året för respektive mål. Vi ser ett behov av att aktiviteter definieras och konkretiseras i planen så att de blir uppföljningsbara under året.

I verksamhetsplanen anges även vilka uppdrag nämnden ska genomföra för verksamhetsåret. Nämnden har inte en tydlig koppling mellan uppdragen och målen i nämndens styrning. Däremot ser vi att uppdragen har en relevans till nämndens mål.

Nämndens svar vid dialogmöte med kommunrevisionen:

Vad gäller prioriteringsordningen mellan uppdrag och mål svarar nämnden att verksamheten styrs mot målen, indirekt eller direkt utifrån tillitsbaserad styrning. De fem kommunövergripande målen har fokus på kärnverksamheten. Målstyrningen behöver ses i ett större sammanhang där vision, värdegrund, kommunövergripande mål, strategiska program på kommunfullmäktige och nämndsnivå tillsammans med reglementen och lagstiftning tydliggör uppdraget.

På frågan vad de största utmaningarna är för att bedriva verksamheten på ett tillfredställande sätt svarar nämnden att det är att: verksamheten är mycket komplex och har att hantera allmänna och enskilda intressen där det ligger att göra olika avvägningar.

Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår

Nämndens verksamhetsrapport antogs i nämnden 2024-02-21.

I rapporten beskrivs måluppfyllelse samt målanalys, genomförda aktiviteter och ekonomiskt resultat.

Det finns inga krav på att nämnden ska göra en jämförelse av årets måluppfyllelse eller indikatorernas utfall med tidigare års måluppfyllelse. Dock har yrkesrevisorerna jämfört årets utfall med föregående år.

Nämndens bedömning av måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2023	Måluppfyllelse 2022
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	-		
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	-		
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	-		
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	-		
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	-		

Måluppfyllelse helår - kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är ingen försämring jämfört med föregående år då målet även uppnåddes. Måluppfyllelsen bedöms utifrån att nämnden har indirekta faktorer för väl fungerande infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, skolskjuts och trygga platser för hämtning och lämning av skolbarn som ligger inom nämndens uppdrag. Dessa uppdrag är dock inte kopplade till målet i nämndens verksamhetsplan. Nämnden saknar även indikatorer och konkreta, mätbara aktiviteter kopplade till målet för uppföljning.

Måluppfyllelse helår - Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är ingen försämring jämfört med föregående år då målet även uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås.

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Nöjdhet på kommunens gång- och cykelvägar. (belysning, underhåll, skötsel, snöröjning och trafiksäkerhet), Nöjd-Medborgar-Index, SCB	60	67,1		60	65,4	

Jämförelsen visar att indikatorn har något sämre utfall i år jämfört med föregående år.

Vi noterar att nämnden valt att ta bort en tidigare indikator som de bedömt behöver omarbetas.

Måluppfyllelse helår - Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämnden bedömer att målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt. Det är ingen förändring jämfört med föregående år då målet delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att samtliga tre indikatorer uppnås delvis.

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
NKI - Markupplåtelse, bygglov, miljö-,	75	73		70	84	

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
och hälsoskydd samt livsmedelskontroll enligt Nöjd-Kund- Index, Stockholm Business Alliance. NKI (71). NKI – totalt (För företag)						
NKI - Totalt effektivitet. (För företag)	75	71		70	68	
NKI – Totalt tillgänglighet. (För företag)	75	73		70	69	

Jämförelsen visar att två indikatorer sämre utfall i år jämfört med föregående år, medan en indikator har ett bättre utfall.

Måluppfyllelse helår - En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är en förbättring jämfört med föregående år då målet delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att två indikatorer uppnås och en indikator saknar status.

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Antal bostäder som det finns planberedskap för	1 200	1 920		800	2 193	
Antal färdigställda bostäder per år	800	510		800	658	

Antal hektar verksamhetsmark i antagna detaljplaner	—	96	—
---	---	----	---

Jämförelsen visar att två indikatorer har bättre utfall i år jämfört med föregående år. En indikator är omarbetad och kan inte jämföras med föregående år. Indikatoren saknar status, vilket beror på att nämnden inte satt något målvärde på indikatoren i sin verksamhetsplan.

Vi noterar att i nämndens bedömning av indikatoren ” Antal färdigställda bostäder per år” är status satt till att den uppnås för verksamhetsåret. Nämnden har då tagit i hänsyn att målvärdet sannolikt kommer att sänkas under 2024 till 300 färdigställda bostäder. Målet kommunfullmäktige beslutat för verksamhetsåret är 800 färdigställda bostäder, vilket indikatoren är nära att uppnå men uppfylls inte helt.

Måluppfyllelse helår - En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämnden bedömer att målet är nära att uppnås men uppfylls inte helt. Det är en förbättring jämfört med föregående år då målet ej uppnåddes. Nedanstående figur visar att två indikatorer uppnås och fyra indikatorer uppnås ej.

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Andel motorburen trafik som sker med kollektivtrafik	32 %	18,4 %	■	32 %	21,1 %	■
Antal cyklister vid fasta mätpunkter	9 100	4 978	■	10 000	4 590	■
Antal gående i stadskärnan	1,88 miljoner st/månad	1,4	■	1,96 miljoner st/månad	1,3	■
Uppmätt kvävedioxidhalt vid Södra Kungsgatan och Staketgatan (NO2 timme) i antal timmar som överstiger 60 µg/m ³ .	175 ggr/år	202	■	175 ggr/år	97	●
Uppmätt partikelhalt vid Södra Kungsgatan (del av 2022) och Staketgatan (PM10 dygn) i	35 ggr/år	56	■	35 ggr/år	52	■

Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
antal dygn som överstiger 30 µg/m ³ .						
Gävle kommuns gatubelysning minskar sin elförbrukning per belysningspunkt med en procent	1%	4		1%	5	

Jämförelsen visar att fyra indikatorer har bättre utfall i år jämfört med föregående år. Det är dock bara en av dessa indikatorer där förändringen av indikatorns status är från uppnås ej till uppnås. Övriga två indikatorer har ett sämre utfall och ligger därmed kvar på statusen uppnås ej.

Vi noterar att nämnden valt att höja upp bedömningen av målet som nära att uppnås men uppfylls inte helt, trots att fyra indikatorers status är uppnås ej.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

” Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten”. Detta framgår även i reglementet för Gävle kommuns styrelse och nämnder (dnr.19KS455). I reglementet framgår vidare att nämnden har ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Detta med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Vi noterar att nämndens bedömning av måluppfyllelse baseras på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året och utfall samt status på indikatorer. Verksamhetsrapporten innehåller beskrivningar av aktiviteter som genomförts under året. Vi noterar att nämnden i sin verksamhetsplan inte definierat vilka aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året för respektive mål. Vi ser ett behov av att aktiviteter definieras och konkretiseras i verksamhetsplanen så att de blir uppföljningsbara under året.

Nämndens analys av indikatorernas utfall är detaljerad och begriplig. Jämförelsen av indikatorers utfall visar, totalt sett, att årets utfall och status är en förbättring jämfört med föregående år.

Uppdragen kommer försvinna i och med kommunplan 2024. Det innebär att nämnden ska redovisa ett så kallat avslut av uppdragen som nämnden haft under 2023. Nämnden redovisar att:

- Fyra uppdrag är klart och därigenom slutredovisats i verksamhetsrapporten.
- Fyra är inte klart och uppdragen kommer inarbetas i verksamheten.
- Ett uppdrag har inte påbörjats eller kunnat slutföras.

Ekonomistyrning

Nämndens budget och resultat

Resultaträkningen nedan visar nämndens budget och utfall. Budgeterade intäkter beräknades i nämndens verksamhetsplan till 110,9 mnkr och 354,6 mnkr i kommunbidrag, vilket stämmer överens med kommunplanen fullmäktige beslutat. Nämnden har i sin verksamhetsplan beslutat om en budget i balans. Nämndens kommunbidrag ökades på under året med 8,5 mnkr.

Nämndens resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	109,4	112,6	116,4	116,4
Personalkostnader	-158,1	-140,6	-155,7	-158,2
Övriga kostnader	-290,1	-264,2	-244,5	-249,2
Avskrivning/nedskrivning	-60,7	-54,8	-56,9	-57,0
Internränta	-15,0	-11,8	-15,0	-15,0
Resultat före kommunbidrag	-414,5	-358,8	-355,7	-363,0
Kommunbidrag	363,1	330,7	355,7	363,0
Resultat efter kommunbidrag	-51,4	-28,1	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-51,4	-28,1	0,0	0,0
Investeringar	149,6	154,3	208,4	176,3
Erhållet investeringsbidrag	3,0	3,6	0,0	0,0

Nämndens årsprognos i delår 2 var ett negativt resultat om -20,0 mnkr (-19,4 mnkr). Prognosens negativa resultat baserades främst på kostnaderna för vinterväghållningen. Vi noterar att nämnden reserverade sig i delår 2 gällande prognosen för vinterväghållningen.

Årets resultat är ett underskott om -51,4 mnkr. Den största negativa avvikelser inom nämndens verksamheter är vinterväghållningen med 49,6 mnkr (-20,5 mnkr).

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att nämndens resultat inte håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Nämndens underskott om -51,4 mnkr (-28,1 mnkr), är ett större negativt resultat om 23,3 mnkr jämfört med föregående år. Den största negativa avvikelser inom nämndens verksamheter är vinterväghållningen med -49,6 mnkr (-20,5 mnkr), vilket är en större negativ avvikelse om 29,1 mnkr jämfört med föregående år.

Vi noterar att nämndens största utmaning för att nå en ekonomi i balans är just kostnader för vinterväghållning då den varierar mellan åren och är därmed svårprognostiserad. Tittar vi hur nämndens resultat skulle se ut

exklusive vinterväghållningens negativa avvikelse, skulle nämnden generera ett negativt resultat om -1,8 mnkr, vilket skulle utgöra endast 0,5 % av nämndens ekonomiska ram på 363,1 mnkr.

Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, anses förklaringen till avvikelse mot budget vara rimlig.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta. Vi noterar att den ursprungliga budgeten som nämnden redovisar i sin verksamhetsrapport för helåret, inte stämmer med nämndens verksamhetsplan och beslutad kommunplan från fullmäktige. En ursprunglig budget bör redovisas som just den ursprungliga versionen och inte ändras under året. Vi anser att det ger en felaktig jämförelse mot slutligt utfall för nämndens verksamhetsår.

Intern kontroll och riskanalys

Nämndens riskhantering och riskanalys

Gävle kommuns reglemente för intern kontroll (antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31 och gäller för verksamhetsåret 2023) anger att en riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen. Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ bör olika granskningsområden väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Internkontrollplanen styrs av den omfattning och volym som nämndens verksamhet har, och de väsentlighets- och riskbedömningar som gjorts.

Riskanalys är integrerad i internkontrollplanen som är antagen av nämnden. Riskanalysen innehåller totalt 27 risker, varav sex är kritiska. Riskerna är fördelade under områdena finansiell rapportering samt efterlevnad av externa och interna regelverk. Utöver det har nämnden risker med koppling till fyra av de fem kommunövergripande målen;

- Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
- Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
- En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
- En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.

Kommunfullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare fastställdes i maj 2018. Programmet anger att det i nämndernas riskanalys ska framgå hur verksamheten säkerställer tillräcklig insyn, uppföljning och kontroll av privata utförare. Nämnden har i sin riskanalys en risk med koppling till privata utförare. Riskens ingår inte i nämndens internkontrollplan eftersom risknivån bedöms vara låg.

Nämndens internkontrollplan

Internkontrollplanen har antagits i nämnden den 26 april 2023 i enlighet med internkontrollreglementet.

Internkontrollplanen baseras på riskanalysen och innehåller totalt 14 risker. Riskerna är fördelade under samma områden som i riskanalysen och är bedömda som kritiska, medium och låg. De kritiska risker som tas med in i internkontrollplanen har samtliga kopplingar till de kommunövergripande målen:

- Risk att företagare ej får den kontroll de betalar för
Kommunövergripande mål: Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
- Risk att helhetsportföljarbetet inte fungerar (planering och byggande ej i samklang med varandra)
Kommunövergripande mål: En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
- Risk att trafikmängden inte minskar i önskad takt
Kommunövergripande mål: En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens svar vid dialogmöte: De största utmaningarna för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig är att säkra implementering och efterlevnad.

Uppföljning av internkontrollplan

Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ har varje nämnd en skyldighet att, med utgångspunkt från antagen plan, löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde.

Nämndens internkontrollrapport har antagits i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet.

I rapport för intern kontroll per helår följdes samtliga risker med kontrollaktiviteter upp.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 6 § kommunallagen på nämnden. Vi noterar att riskanalysen är beslutad av nämnden. Det innebär att nämnden varit involverad i arbetet med riskanalysen, vilket kommunrevisionen tidigare rekommenderat för att nämnden ska kunna säkerställa en tillräcklig internkontroll enligt kommunallagen.

Internkontrollplanen innehåller fullständiga beskrivningar av: risker, risknivåer, kontrollmoment och periodicitet. Vi noterar att samtliga risker i internkontrollplanen saknar kontrollmomentansvarig.

I rapport per helår ges begripliga beskrivningar av kontrollmoment och uppföljning. Vi ser att samtliga risker och kontrollmoment som nämnden hade i sin plan har följts upp.

Kommunfullmäktige har beslutat om nya riktlinjer för intern styrning och kontroll som ska ersätta reglementet för intern kontroll som antogs 1999. Kommunens nämnder och bolag ska tillämpa dessa nya riktlinjer fullt ut från 2024. Vi noterar att nämnden redan under 2023 har påbörjat sitt arbete med dessa tillämpningar.